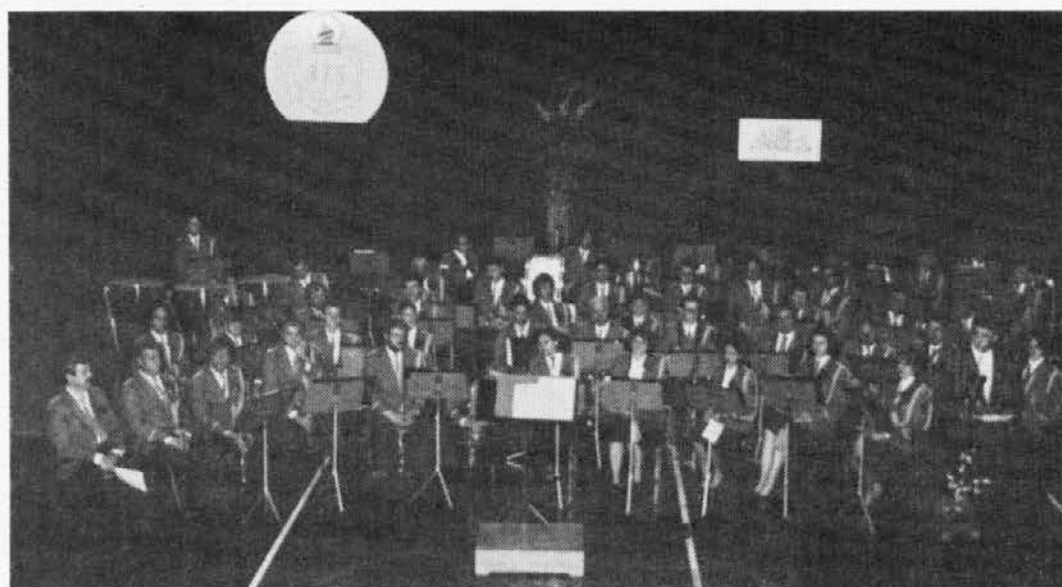

fuzinar

Leto XXXII

Ravne na Koroškem, november 1995

Št. 11

PRIHODNOST JEKLARSTVA NA RAVNAH JE V KAKOVOSTI

Ob praznovanju 375-letnice jeklarstva na Ravnah je predsednik Uprave Slovenskih železarn mag. Alojz Vrečko med drugim dejal:

“Združimo moči v našem velikem skupnem projektu Revitalizacija Slovenskih železarn ter ob tej veličastni obletnici poslovnemu svetu in širši javnosti sporočimo:

**ŽELEZARSTVO NA SLOVENSKEM BOMO OHRANILI
V POSODOBLJENI IN RACIONALIZIRANI OBLIKI:
KOT PROIZVODNJO IN PREDELAVO VISOKOKAKOVOSTNIH JEKEL!
TUDI TUKAJ, NA RAVNAH!”**

Podrobneje o prireditvah ob visokem jubileju v besedi in sliki na straneh 2 - 15.

RAZSTAVA SLIK

s slikarskih kolonij Železarne Ravne

Železarna Ravne je od leta 1970 do 1988 prirejala slikarske kolonije, ki se jih je udeležilo 132 likovnikov. Ti so ji poklonili ali prodali 259 umetniških del.

Retrospektivna razstava slik 34 udeležencev slikarskih kolonij Železarne Ravne je bila zato uvod v slovesnosti ob 375-letnici jeklarstva na Ravnah. Izbor del so predlagali profesorji Akademije za likovno umetnost v Ljubljani pod vodstvom Dušana Tršarja.

Razstavo so odprli v torek, 17. oktobra 1995, popoldne v Likovnem salonu na ravnem gradu. Maloštevilne obiskovalce je pozdravil Brane Žerdoner, član Uprave Slovenskih železarn. O likovnih kolonijah in razstavi je spregovorila prof. Silva Šešel, svečano vzdušje pa so ustvarili pevci kvinteta Ajda s Prevalj.

Razstavljena dela so bila na ogled do 25. oktobra. Oglevalo si jih je okrog 800 obiskovalcev.

A. Č.

Ob plemenitih jeklih tudi skrb za plemenitenje človeka

Železarna Ravne je bila v letih 1970 do 1988 pokroviteljica slikarskih kolonij; v njih je gostovalo več kot 130 slikarjev, nekateri tudi večkrat.

Izbor 34 razstavljenih eksponatov, kakor tudi postavitev, je opravil Dušan Tršar, profesor na Akademiji za likovno umetnost.

Na otvoritvi prve razstave Slikarska kolonija Ravne 70 je govoril Branko Rudolf, po izobrazbi naravoslovec, po čutenju humanist. Dejal je, da je velika stvar, ker se je industrijski kraj odločil za kiparske in slikarske simpozije. Znanost je bolj ali manj v določeni disciplini in določenem smislu subjektiviran objektivizem, umetnost je zmeraj objektiviran subjektivizem, če ljubimo paradokse.

Dejal je še, da umetnost ni luksuz, je prav tako malo luksuz kakor kompas, kakor radar, kakor sikstant na ladji. Pomaga izmeriti "daljo in nebesno stran". Prav gotovo doseže umetnost to tako, da približa človeku lastno podobo in v določenem pogledu tudi vse ljudi vseh krajev in časov. Zato

tudi vsote, ki jih kdo izda za dobro umetnosti, niso naložbe za izgubo, nasprotno. Človek je bil že desetisočletja prej velik umetnik, preden je bil kakorkoli pomemben kot znanstvenik ali filozof.

Pričujoči razstavi bi težko poiskali skupni imenovalce, saj gre za 34 zelo različnih del različnih avtorjev. Skupno jim je sodelovanje v koloniji, ki opravlja tudi poslanstvo druženja umetnikov, omogoča izmenjavo mnenj, zlasti pa v takih primerih posameznikovo ustvarjalno dejavnost še dodatno motivira.

Ob tej priložnosti razstavi ugotavljamo, da likovna dela, ki so nastala na delovišču samem ali pa po likovnih zapisih v ateljejih, nosijo povsem svojski avtorski pečat; pokažejo pa tudi slikarsko pot skozi dve desetletji. Vsekakor je razveseljivo, da so mnogi sodelujoči umetniki bili takrat na začetku poti, a so se kasneje razvili v slikarje z lastnim slogom in danes celo vidno oblikujejo slovensko slikarstvo.

Ugotovimo tudi, da sam odnos do tematike temelji na dveh značilnih likovnih pristopih. Na eni

strani zelo verno podajanje motiva (železarna, kmečka arhitektura ...), na drugi strani pa avtorska transformacija, ki se izraža simbolno, to je abstraktno ali v svoji minimalistični maniri likovno zaokroženo.

Tu je še **Forma viva** - oblika, ki je življenje, življenje, ki je oblika. Življenje namreč pomeni gibanje in spremembo, nikoli nič ustaljenega, nič dokončnega, ničesar, kar bi lahko prepustili samemu sebi v pričakovanju, da bo ostalo, kakršno je, ali pa se "logično" - se pravi: predvideno razvijalo dalje. Življenje pomeni vzpone in padce, krize in

trenutke vznesenosti, buren razvoj in nepričakovan zastoj. Ta živost forme je bila na Ravnah vtkana v sam industrijski proces, poseg v urbanizacijo samega kraja z ustvarjalnim sodelovanjem ljudi.

Svoj visoki jubilej je tako Železarna Ravne - ob skrbi za plemenita jekla - požlahnila tudi s svojo nenehno skrbjo za plemenitenje človeka.

Iz uvodne besede
prof. Silve Sešel na otvoritvi retrospektive

Udeleženci slikarskih kolonij Železarne Ravne

Leto 1970: Ljubo Ravnikar, Stane Kumer, **Kamilo Legat**, Milan Rijavec, Oton Polak, Tošo Primožič

Leto 1971: Franc Boštjan, Lajči Pandur, Lojze Perko, **Oton Polak**, Ljubo Ravnikar, Ivan Seljak, Janez Vidic

Leto 1972: Nikolaj Omersa, Karel Pečko, Lojze Perko, Darinko Plevnik, **Rajko Slapernik**, Jaka Torkar, Janez Šibila

Leto 1973: Andrej Grošelj, Marjan Tršar, Rudi Gorjup, **Ferdo Mayer**, Slavko Kores, Albin Lugarič, Ladislav Danč, Jože Cesar, Eva Wasikiewicz-Wolnicka

Leto 1974: Bogdan Čobal, Vlado Potočnik, **Gustav Gnamuš**, Bojan Golija, Janko Dolenc, Ferdo Mayer, Tone Tomazin, Miloš Požar

Leto 1975: Franc Curk, Bojan Golija, Rado Jerič, Jasna Kozar, Branimir Kusik-David, Stana Sluga, Zlatko Zei

Leto 1976: Janez Boljka, Jure Cihlar, Štefan Hauko, Karel Jakob, Franc Kopitar, Miha Maleš, Henrik Marchel, Ludvik Pandur, Ive Šubic

Leto 1977: Pavel Florjančič, Štefan Galič, Herman Gvardjančič, Marjan Jelenc, Zmagor Jeraj, Filip Večko

Leto 1978: Zdenko Huzjan, Beno Kumprej, Miha Maleš, Tošo Primožič, Anton Repnik, Jože Tisnikar, Žarko Vrezec

Leto 1979: Mustafa Walid, Tahir Hamid, Dušan Lipovec, Zora Stančič, Matjaž Počivavšek, Milena Braniselj-Krajc

Leto 1980: Franc Boštjan, Avgust Černigoj, Slavko Kores, Polde Mihelič, Jože Peternelj, Brigita Požegar, Smiljan Rozman, Alenka Sottler

Leto 1981: Mirsad Begič, Alenka Hribar-Košmerl, Konrad Krajnc, Valentin Polanšek ml., Dobrovoje Stevanović, Janko Sušnik, Jože Zel

Leto 1982: Stanislav Bricman, Aladin Lanc, Liza Lik, Alenka Kham-Pičman, Milutin Mojsilović, Vida Slivnik-Belantič

Leto 1983: Musa Aliu, Karolina Bračko, Bojan Golija, Azad G. Karim, Grujica Lazarevič, Branko Pungartnik, Simon Šemov, Miro Šestir

Leto 1984: Janez Boljka, Janez Knez, Peter Krivec, Milan Lorenčak, Rudi Mraz

Leto 1985: Danica Bem-Gala, Dragoljub Bjedov, Marjeta Godler, Nives Palmič, Božidar Plazinič, Rudi Skočir, Matevž Šumah, Leon Zakrajšek

Leto 1986: Stojan Brezočnik, Tone Cimerman, Bojan Golija, Leopold Hočevar, Janez Knez, Ernest Krnaič, Martina Koritnik-Fajt, Mirjam Zupančič

Leto 1987: Boni Čeh, Feliks Frühauf, Mato Gereci, Ignac Meden, Stane Petrovič, Budimir Rajkovič, Emira Turnadič, Milan Vošank

Leto 1988: Peter Adamič, Nebojša Bežanič, Franc Johman, Ernest Krnaič-Enči, Tomaž Perko, Jože Svetina, Jože Trpin

(Slikarji, katerih imena so poudarjena, so sodelovali na letošnji pregledni razstavi.)

UMETNIŠKI VEČER

75 LET ORGANIZIRANE

KULTURNO-PROSVETNE DEJAVNOSTI NA RAVNAH

Ob 375-letnici jeklarstva na Ravnah so v sredo, 18. oktobra, v Kulturnem domu priredili umetniški večer, s katerim so ravenški kulturni delavci in obiskovalci - predvsem upokojenci Železarne Ravne - proslavili tudi 75-letnico organizirane delavske kulturno-prosvetne dejavnosti v tem kraju.

Zgodovinski oris te dejavnosti sta pripravila Mirko Angeli in Mirko Osojnik, besedilo je prebrala povezovalka sporeda Mojca Prašnički, na umetniškem večeru pa so nastopili Koroški oktet pod vodstvom Toneta Ivartnika, moški pevski zbor Vres Prevalje z dirigentko Almira Rogina in Harmonikarski orkester KUD Prežihov Voranc z vodjem Iojzeta Rebernikom.

Spored

V prvem delu umetniškega večera je nastopil Koroški oktet. Za uvod je zapel koroški pesmi Nocoj je lep večer in Tam, čier teče bistra Žila v priredbi Luka Kramolca. Sledili sta koroški šocoj, moj sel v priredbi Iojzeta Lebiča in Kramolčeva Mamiča, povejte mi. Pozneje je oktet zapel še Štuhčevo Moj atej so djali in Švikaršičev venček ljudskih Oj te tičice vasive, poslovil pa se je s Šimonitijevo Buskelce in z Vremšakovo Ženka mi v goste gre.

Vrh večera je predstavljal nastop moškega zbora Vres, ki se že dolga leta uvršča med najboljše slovenske moške zборе. Odlikuje se z lepim in občutenim petjem koroških pesmi, loteva pa se tudi zahtevnih umetniških skladb. Z obojimi se je že večkrat dokazal na zborovskih tekmovanjih Naša pesem in drugod. Letošnjo sezono bo zbor praznoval 25-letnico obstoja in za to priložnost je že izdal ploščo zgoščenko s posnetki koroških pesmi.

Na umetniškem večeru v ravenškem Kulturnem domu je Vres zapel koroško v Kramolčevi priredbi Kaj pa je tebi, ljubica, Ta drumca je zvozlana, Kumej sem stopov v te osemnajst let in Da bi biva lepa ura (vse tri je priredil Zdravko Švikaršič), Adamičevo Lepa Neža, Jakoba Ježa Pravo

pesem in Šoudaško ter Čist noro pesem Davla Šivica.

Ob koncu prireditve so zaigrali ravenški harmonikarji. Začeli so z Venčkom narodnih, poslovlili pa so se s Ilotuljsko polko.

M. D.

ZGODOVINSKI ORIS

Pred 2. svetovno vojsko kulturnih društev, kot jih poznamo danes, še ni bilo. Takratna društva so - pač glede na družbene in politične razmere tistega časa - imela v večji meri izražen politični značaj in so predvsem izobraževala delavce. Tako je po letu 1919 zaživela delavska prosvetna dejavnost tudi na Ravnah, v takratnem Guštanju. Tako se spominja teh začetkov Lovro Kuhar - Prežihov Voranc:

"Guštanjski fužinarji so že leta 1920 ustanovili svoje prosvetno društvo, svojo Svobodo, ki je delovala vse do prihoda Hitlerja v Jugoslavijo leta 1941. Od takrat so imeli svojo knjižnico, ki je postala sčasoma ena največjih podeželskih knjižnic, saj je štela okrog 5.000 knjig. Svoboda je imela tudi svoj dramski odsek, ki pa ni mogel redno delovati zaradi velikih težkoč. Svoboda ni imela lastne dvorane in tudi ne lastnega odra in si je vse morala izposojati pri drugih društvih..."

Delo DPD Svoboda je bilo v resnici zelo razgibano. Društvo je imelo dramski odsek, godbeni odsek, pevski zbor, telovadni odsek in knjižnico. Ker je bilo že novembra 1919 ustanovljeno telesno-vzgojno društvo Sokol, zelo aktivno pa je bilo tudi takratno Prosvetno društvo, se je med temi tremi društvi razvilo živahno tekmovanje na vseh kulturnih področjih. Društva so ustvarjala v slogi, saj je znano, da so si med seboj celo posojala igralce in režiserje, ker je dobrega kadra takrat pač primanjkovalo!

Prežihov Voranc, ki je bil v tem obdobju tudi tajnik guštanjske Svobode, je skrbel, da so o delu guštanjskih svobodašev brali tudi zunaj lokalnih mej. Tako hvali uspešno uprizoritev Kralja na Betajnovi in druge uspehe guštanjskih igralcev.

"Malo je na Slovenskem delavskih in drugih podeželskih odrov, ki bi v tem času

mogli uprizarjati igre, kakor so jih guštanski fužinarji. Na svojem odru so dajali "Cankarjeve Hlapce, Kralja na Betajnovi, Gogoljevo Ženitev, Finžgarjevo Razvalino življenja in še mnogo drugih dobrih del. Treba je priznati, da so bili igralci pridni, a treba je povedati tudi to, da se je ljudstvo iz Guštanja in okolice v velikem številu udeleževalo teh predstav. Predstave guštanske Svobode so bile najbolj obiskane."

V letih 1920 do 1930 je Svoboda prirejala tudi tečaje za esperanto, v okviru katerih so seveda prirejali različna predavanja, saj jih legalno zaradi takratne oblasti niso mogli.

Zadnja društvena pridobitev je bila ustanovitev tamburaškega zbora Cankar. Vaditi in nastopati so pričeli leta 1928, Živkovičeva diktatura pa je kot vse drugo Svobodino delo prekinila tudi delo

sekcije, leta 1947 pa so ustanovili še folklorno skupino, ki je v prvih letih nastopala pod imenom plesno-baletna skupina. Leta 1954 sta se občinstvu prvič predstavila ravenski mešani in moški pevski zbor, tega leta pa so obnovili tudi tamburaški orkester. Tudi sekcija harmonikarjev je imela svoj ognjeni krst leta 1954, pozneje pa je usahnila. Leta 1958 so v društvu ponovno oživili moški pevski zbor, ki se mu je pridružil še ženski komorni zbor. Tudi ravenska ljudska knjižnica je bila dolga leta pod upravo ravskega društva, prav tako Ljudska univerza. Leto 1960 pa nam je prineslo rojstvo Koroškega okteta, ki tako letos praznuje 35-letnico delovanja.

Po letu 1960 se je kulturna rast društva nadaljevala. Leta 1969 je bil ustanovljen moški pevski zbor Fužinar, ki je veliko let razveseljeval poslušalce, leta 1973 pa se mu je pridružil še

tamburašev, zato je Svoboda delovala le še v omejenem obsegu, dokler 2. svetovna vojna ni povzročila dokončnega razpusta tega delavskega društva.

Po 2. svetovni vojni je nadaljevalo lepo kulturno izročilo Delavsko prosvetnega društva Svoboda v kraju Sindikalno kulturno-umetniško društvo Svoboda, ki se je pozneje preimenovalo v Delavsko prosvetno društvo Svoboda "Prežihov Voranc". Zvesti ljubitelji so vseskozi dajali moč in spodbudo za zdravo rast, ki se je v vseh teh letih potrjevala v množičnosti in v uspehih, ki so jih žele skupine in sekcije društva širom po domovini in zunaj njenih meja. V tem času so bile ponovno oživljene in ustanovljene številne sekcije oziroma skupine, ki so nekaj časa plodno delovale, potem pa iz takih ali drugačnih razlogov usahnila. Prikažimo jih po vrsti: Že leta 1945 je pričela z delom godbena sekcija, ki se je pozneje osamosvojila in jo danes poznamo pod imenom Pihalni orkester ravskega železarjev. Leta 1946 so lahko krajani videli prve predstave dramske

mešani pevski zbor. Leta 1978 se je društvu priključila folklorna skupina Bratstvo, ki je pozneje prerasla v samostojno kulturno-umetniško društvo. Od leta 1979 je bil nekaj časa član našega društva tudi vokalno-instrumentalni ansambel Kora, ki je v širšem slovenskem prostoru bil bolj znan kot Duo Kora, slovel pa je po sodobni glasbi s specifičnim glasbenim in idejnim izrazom. Največ so v tem času nastopale in bile tudi najbolj priljubljene folklorna sekcija, gledališka skupina, moški pevski zbor, mešani pevski zbor in Koroški oktet, ki je v 35 letih svojega obstoja prekrižaril celotno nekdanjo Jugoslavijo, bil na številnih gostovanjih v Avstriji, na Češkoslovaškem (Brno, Bistrica, Ždar, Mežižiči, Novo Mesto, Praga, Krilovo, Studeni, Plzen), zapel pa je tudi na Švedskem - v Landskroni, Goeteborgu in Halmstadu. Dokaz njihove velike priljubljenosti v vseh teh letih je izredna zlata Prežihova plaketa, ki jim jo je leta 1989 kot najvišje občinsko priznanje podelila občinska kulturna skupnost za njihovo pomenljivo in obsežno ljubiteljsko kulturno ustvarjanje. Tudi

zadnji umetniški vodja okteta in njegov dolgoletni pevec, gospod Tone Ivartnik, je prejel številna priznanja, med drugim tudi Gallusovo odličje in srebrno in zlato Prežihovo plaketo.

V sedemdesetih letih je bilo kulturno življenje na Ravnah na dokaj visoki kakovostni ravni. Dramska skupina nas je razveseljevala s svojimi uspešnimi uprizoritvami. Naj omenimo samo nekatere: Vrni se, mala Sheba, Arzenik in stare čipke, Kaplan Martin Čedermac, Snaha, monodrama Svetneči Gašper, Fiziki, Opalo ima vsakdo rad, Dom Bernarde Albe, Judenburg, Trnuljčica... Tudi folklorna skupina je žela uspeh za uspehom. Plesalci so sodelovali na vseh praznikih v kraju in v dolini in se z vzornim izborom plesov prikupili občinstvu. Nastopali so tudi v tujini. Maja 1976 je skupina prikazala občinstvu uspeh svojega načrtnega dela, ko je prvič uprizorila Steljerajo v pesmi in plesu. Nastopili so v novih nošah, ki jih je kreirala etnologinja dr. Marija Makarovič.

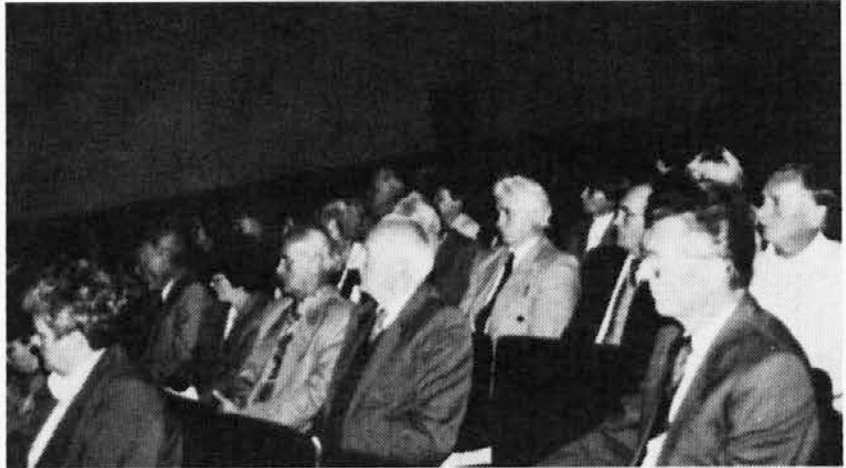
Svoj vrh je generacija teh plesalcev dosegla na Poljskem, kjer je z dveh festivalov, na katerih je zastopala Slovenijo, prinesla laskava priznanja, med drugim tudi zlati list jeseni iz Zakopanov in kristalni pokal iz Zielone Gore.

V sedemdesetih letih so se občinstvu predstavili pevci moškega zbora Fužinar. Leta 1971 so prvič sodelovali na srečanju Od Pliberka do Traberka, leta 1972 pa so že imeli prvi samostojni letni koncert. Pridno so nastopali doma in v tujini, zato so se v tem času stkale mnoge prijateljske vezi z zbori iz Kidričevega, Pirana, Slovenske Bistrice, Pule in Zrenjanina. Leta 1973 se jim je v društvu pridružil mešani pevski zbor, ki se je kot prvi mešani zbor oglasil na Ravnah po 15-letnem mrtvilu na tem glasbenem področju. Zaokrožil je prireditve in proslave, leta 1975 prvič zapel na srečanju Od Pliberka do Traberka in bil od tedaj njegov stalni gost. Leta 1976 se je predstavil domačemu občinstvu s prvim koncertom samostojnih ljudskih in umetnih pesmi. Na žalost sta v osemdesetih letih oba zbora ugasnila in poleg naših oktetovcev, ki edini v društvu še vztrajajo, lahko Ravenčani prisluhnejo le še mešanemu zboru iz Strojnske Reke in našim sosedom s Prevalj.

Leta 1986 je domače društvo pridobilo še lutkovno skupino, ki je veliko obetala, se predstavila na številnih prireditvah v dolini in sosednjih občinah in nekaj let razveseljevala naše najmlajše. Tudi ta priljubljena skupina se je dokaj hitro umaknila iz kulturnega življenja kraja. Razpadi in ponovne ustanovitve nekaterih sekcij in skupin društva dokazujejo tudi krizna obdobja, ki

pa so v vsakem ljubiteljskem kulturnem snovanju normalna in opravičljiva, kljub vsemu pa ta kratka kronologija posameznih sekcij in skupin izpričuje bogat in dragocen prispevek ravnanskega društva in ravnanske železarnice, ki je bila v vseh teh letih naši kulturi tih in dragocen mecen. Oblikovala je kulturno podobo kraja in celotne Mežiške doline.

Leta 1982 je bil kot predzadnja skupina našega društva ustanovljen harmonikarski orkester, ki ga vodi gospod Lojze Rebernik. Ustanavljanje orkestra je teklo naglo in spontano. Nastal je, ko so v železarni raziskovali kulturne potrebe zaposlenih. Takrat še nismo mogli vedeti, ali se bo to naglo in spontano rojstvo izkristaliziralo v kvaliteten in obstojen izdelek. Ko so harmonikarji sklenili, da bodo gojili in ohranjali igranje na prostotonsko harmoniko, in se trudili, da bodo ohranjali ljudsko izročilo naših prednikov - ljudskih godcev

in muzikantov - in igrali značilne skladbe iz naše polpretekle zgodovine, smo vedeli, da so to pravi godci... Ko je potem njihov član Lenart Cigler v italijanskem Saurisu prejel zlati pokal za najzahtevnejšo prvino igranja - virtuoznost, smo bili prepričani: naši so in "ta pravi". Potem so jih vsako leto vabili na finalna srečanja Zlata harmonika v Ljubečni. Našim harmonikarjem pa je zagotovo ostala najbolj v spominu udeležba na dveh mednarodnih festivalih v Franciji, kjer so bili leta 1993.

Ravnanska železarna je kot nosilka železarske tradicije v naši dolini v vseh obdobjih skrbela kot mecen za kulturni utrip svojega okolja. Včasih je bila mecenska pomoč izdatnejša, drugič bolj skromna, vendar je najbolj pomembno, da je zmeraj bila. Zadnji čas, žal, železarstvu - tudi ravnanskemu - ni najbolj naklonjen.

Tako kot se spreminja družba, se preoblikuje tudi železarna in se organizira v oblike, ki bodo sčasoma lahko postale uspešne. Novo organizirane industrijske družbe na Ravnah tudi v teh težkih časih niso pozabile na mecensko tradicijo, in še vedno pomagajo kulturi teh krajev in naših ljudi. Za tovrstno pomoč in naklonjenost smo dolžni še posebno zahvalo družbi Noži Ravne, d. o. o..

OSREDNJA SLOVESNOST

ob 375-letnici jeklarstva na Ravnah

V sredo, 25. oktobra 1995, se je ob 16. uri v športni dvorani pri OŠ Drežihovega Voranca začela osrednja slovesnost ob 375-letnici jeklarstva na Ravnah.

Občinstvo je najprej pozdravil Brane Žerdoner, član Uprave Slovenskih železarn, d. d. Osrednji govornik je bil mag. Jožko Čuk, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, za njim pa je o poslovanju in o razvojni strategiji Slovenskih železarn govoril mag. Alojz Vrečko, predsednik Uprave Slovenskih železarn, d. d. Sledile so pozdravne besede in voščila poslovnih partnerjev (iz podjetij Krombach, Achenbach, Böhler), župana občine Ravne-Drevalje Maksa Večka, podpredsednika državnega zbora RŠ dr. Vladimirja Toplerja, prof. Franca Vodopivca z Inštituta za kovinske materiale in tehnologije iz Ljubljane in prof. Jakoba Lamuta s Fakultete za naravoslovje in tehnologijo (oddelek Montanistika) iz Ljubljane.

V kulturnem programu so nastopili: Koroški oktet, Dihalni orkester ravenških železarjev in igralec Dolde Bibič (z odlomkom iz Levstikovega Martina Krpana in Kettejevimi Pijancem).

Osrednje slovesnosti se je udeležilo okrog 800 obiskovalcev.

A. Č., foto: M. P., A. O.

375 let - bogati spomini in spodbuda za naprej

Spoštovani predstavniki vlade RS,
poslanci državnega zbora,
predstavniki gospodarske zbornice,
predstavniki občin,
poslovni partnerji,
bivši zaposleni,
sodelavke in sodelavci!

“Stoletja pojo pesem kladiva v naši dolini, pesem dela in moči njenih ljudi.” Ta verz, ki ga je zapisal dr. Franc Sušnik, se mi je zdel primeren za tako svečan trenutek, kot je današnji. 375 let je obdobje, ki zahteva od vseh nas spoštljiv odnos. V času hitrih, stalnih in marsikdaj nepredvidljivih sprememb je to največja konstanta življenja v tem delu samostojne Slovenije. 375 let je obdobje za bogate spomine in je obenem tudi spodbuda za naprej. Prav je, da poznamo dosežke preteklosti, nujno je, da vemo, da se življenje ni začelo včeraj. Kakovost, ki jo nosi s

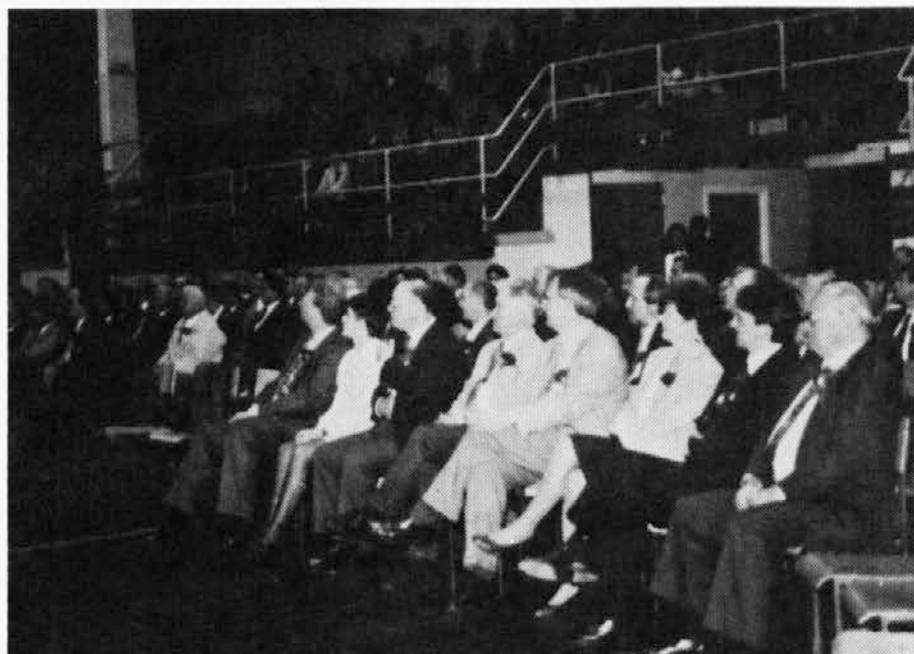
sabo tradicija, mora ostati naša prednost. Smo sestavni del hitro se spreminjajočih razmer. Obdobje, ki je minilo od leta 1970, ko smo praznovali 350-letnico, je bilo v veliki meri

povezano z rastjo in pomembnimi dosežki. Del tega obdobja, posebej od leta 1990 naprej, pa je povezan s številnimi bolečimi procesi. Za objektivno oceno dogajanj še ni potrebne časovne distance, a nekaj je gotovo - na srečo smo samo sestavni del svetovnih gibanj, značilnih za našo branžo.

V tem obdobju je svetovna jeklarska industrija šla skozi vsebinsko enake procese prestrukturiranja. Zato se ni treba sramovati potez, ki jih narekuje spreminjajoče se tržno okolje, saj so neizogiben del tržnega prilagajanja. Res je, da je 350-letnico

Vseskozi je bil odnos železarne do kraja in do širše skupnosti aktiven. Znana je naša odprtost do fakultet, kulturnih in športnih institucij. Ni se spremenila, le nekoliko hitreje, kot smo miselno pripravljene, smo se morali prilagoditi spremenjenim razmeram. Toda visoka kakovost športnikov, kulturnih ustvarjalcev in pomembne skupne želje naše lokalne skupnosti bodo tudi v prihodnje imele podporo družb Slovenskih železarn, delujočih na Ravnah.

Nosilci takega ali drugačnega razvoja pa smo ljudje. Zato je smiselno strniti vrste in nadgrajevati

praznovala ena Železarna Ravne, in dejstvo je, da 375-letnico praznujejo družbe Slovenskih železarn, delujočih na Ravnah. To organizacijsko podoba so narekovali cilji, ki so zahtevali veliko stroškovno transparentnost in ki so omogočili, da je večje število posameznikov prevzelo odgovornost za sanacijo. To pa seveda ni ovira, da se ne bi tudi v prihodnje zavedali prednosti, ki jih bližina in enoten razvoj teh družb nudita vsakemu od njih. Koncept, ki je pomenil razvoj predelave na podlagi lastnega jekla, ki je blažil različne tržne učinke v osnovnih branžah v različnih trenutkih, je tista konstanta, ki ostaja tudi za naprej. Dati mu je treba nov zagon, spodbuditi je treba svež življenjski cikel.

To lahko naredimo le s pristopom k procesu investiranja, ki mora dati nove proizvode ali razširiti proizvodnjo uspešnih in perspektivnih. A tako kot vsak, je tudi ta lahko uspešen le, če je učinkovit. Kot gospodarske družbe tudi nimamo drugega cilja kot doseči čim višjo stopnjo učinkovitosti. Zato je seveda jasno, da se procesom zniževanja stroškov in dviga produktivnosti, ob samoumevnosti visoke kakovosti, trajno ne bo mogoče izogniti.

zgrajeno. Mislim, da je v družbah dovolj ekspertnega znanja, ki je pogoj, da nismo na obrobju razvoja. Bolj kot kadarkoli doslej smo odvisni od lastnega dela in inovativnosti, ki pa se morata potrditi na trgu. Konkurenca je gibalo razvoja, le-ta ne pozna nostalgije, zato le merila, ki veljajo za vse, veljajo tudi za nas.

“Vse življenje so oblikovali jeklo in jeklo nje, stoletja so minila in iz kovačij je zrasla nova tovarna. In v njej sinovi in vnuki stoletnih tradicij kujejo jeklo, ne samo jeklo, svojo bodočnost, sebi in domovini.” Sporočilnost Sušnikovih verzov je zgrajena na predpostavki, da v družbah obstajata znanje in volja, ki bosta dokazali, da se lahko enakopravno borita z izzivi sodobnosti, še več, da lahko ujamemo takt, ki ga narekuje 21. stoletje. Tako mislimo Ravenčani.

**Branec Žerdoner, član
Uprave Slovenskih železarn, d. d.**

Izhod iz krize: Kakovostno jeklo in novi trgi

Spoštovane gospe in gospodje, železarke in železarji!

V posebno zadovoljstvo in čast mi je, da lahko sodelujem na praznovanju tako pomembne obletnice, kot je 375 let jeklarstva na Ravnah. Njegove korenine segajo daleč v zgodovino, v čas Ilirov, ki so različna orodja in orožja kovali iz koroškega železa. Za celo tisočletje je s preseljevanjem narodov železarstvo na Koroškem zamrlo, ponovno pa ga je oživil Melhior Putz, ko je daljnega 1620. leta dal zgraditi dve talilni peči. Začelo se je obdobje, ki so ga zaznamovali vzponi, pa tudi padci, vendar se je železarstvo s svojo bogato tradicijo ohranilo na slovenskih tleh do današnjih dni kot pomembna gospodarska panoga. Od konca XVII. stoletja pa vse do začetka velike gospodarske krize sredi XVIII. stoletja so v Črni, Mežici in na Ravnah izdelovali kakovostne vrste jekla in jih izvažali v Italijo in na Ogrsko. Posebej moram omeniti palično in vlečno jeklo, ki po svoji gostoti in mehкости predstavlja začetek nenehne rasti kakovosti železarskih izdelkov na Ravnah. Zaradi visoke kakovosti je Ravnam uspelo, da so prestale krizo in se pravočasno usmerile v izdelavo kvalitetnih jekel in modernizacijo proizvodnje. Po drugi svetovni vojni so se potrebe po kvalitetnem jeklu močno povečale. Zadosten električni vir je omogočil povečanje proizvodnje, ki je bila podprta s težkim fizičnim delom.

Pomembna je bila usmeritev v livarno za proizvodnjo jeklene litine. Onesnaženost zraka se je zmanjševala z zamenjavo trdih goriv s tekočimi, z graditvijo toplarne za ogrevanje železarne in mesta Ravne z okolico in z uporabo biološko razgradljivih sredstev, kar je bistveno manj obremenilo reko Mežo. Ne morem mimo ugotovitve, da brez železarne ne bi bilo sodobnih Raven.

Leto 1986 zaznamujejo prvi črni oblaki v železarstvu, tako doma kot v državah zahodne Evrope. Cene vhodnih surovin so naraščale, prav tako pa tudi neplačane terjatve kupcev, nastale v obdobju vrtoglave inflacije.

Po letu 1990 je z izgubo bivše Jugoslavije nastalo popolnoma novo stanje. Jasno je bilo, da železarna ni zasnovana in zgrajena za potrebe slovenskega trga, saj je bila najmanj polovica asortimenta proizvodnje namenjena jugoslovanskemu trgu. Sanacija železarne se je začela z njenim poddržavljenjem. Z njim so bili pogoji za prilagajanje in čiščenje proizvodnih programov vseh nepotrebnih stroškov za zmanjševanje števila delavcev, za vzpostavitev transparentnega sistema učinkovitosti dela ter prilagoditev zahtevam novega tržišča. To je izjemno kompleksna in zahtevna naloga, pred katero

se jeklarstvo Raven ne srečuje prvič v svoji dolgoletni zgodovini. Rešitve so v izdelavi kakovostnejšega jekla in v iskanju novih tržnih niš. To bo dolgotrajen proces, ki pa mora biti končan

v sedanjem obdobju večjega povpraševanja po jeklih.

Prav v kakovosti in dobrih programih vidim edino možnost za nadaljnji razvoj našega gospodarstva nasploh, ko se bomo iz sedanjih pretežno stabilizacijskih prizadevanj preorientirali v uresničevanje nove razvojne paradigme. Poudariti moram, da bomo s skorajšnjo dograditvijo novih, z Evropo primerljivih ekonomskih, socialnih in sistemskih okvirov, ustrežnejšo politiko obrestnih mer, tečaja tolarja, zmanjševanjem prispevkov iz dela in proračunske porabe, davkom na dodano vrednost in drugimi ukrepi izčrpali makroekonomske okvire za uspešno poslovanje.

Kar bomo morali še naprej razvijati, so dobri poslovni programi, povečanje produktivnosti in dodane vrednosti in, kar je po mojem najpomembnejše, investiranje v človeške potenciale. Tu gre za razvoj motiviranosti zaposlenih, njihove ustvarjalnosti in inovativnosti, identifikacije s podjetjem, nenehno izobraževanje, management in drugo, kar vse so prvine celovite kakovosti poslovanja. Več članic vašega sistema je že v postopku uvajanja oz. pridobitve certifikata ISO 9001, kar samo še potrjuje dosedanje usmeritev vodstva v filozofijo kakovosti.

Kakovosti pa ne smemo pojmovati ozko, le kot doseganje predpisanih tehničnih standardov in normativov, ampak tudi kot takšno interno organizacijsko kulturo, ki temelji na celoviti kakovosti poslovanja, vključujoč decentralizacijo vodenja in pooblaščenja sodelavcev (empowerment), timskem delu, izobraževanju in medsebojni komunikaciji.

Filozofija kakovosti je tudi temeljno vodilo v delu Gospodarske zbornice Slovenije. S statutarno prenovo maja letos in z izvolitvijo novih organov smo ustvarili pogoje za učinkovito zbornico na temeljih decentralizacije. Na državni ravni želimo v zbornici čim bolj učinkovito zastopati skupne interese gospodarstva v dialogu z državo pri oblikovanju z Evropo primerljivega ekonomskega sistema in ekonomske politike.

Po vzorcu zahodnoevropskih zbornic razvijamo vrsto svetovalnih in informacijskih storitev za člane. To pa so na prvem mestu podpora izvozu s konkretnimi promocijskimi aktivnostmi in posredovanje pri vzpostavljanju različnih oblik poslovnega sodelovanja. Razvili smo visoko usposobljen poslovno-informacijski sistem, s katerim smo vključeni v Internet in na katerega se lahko člani direktno vključite. Na področju izobraževanja postajamo nosilci t. i. dualnega sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja, velik poudarek pa dajemo tudi izobraževanju za management v naših izobraževalnih centrih Brdo in Radenci, Centru za tehnološko usposabljanje v Ljubljani, aktivni smo kot soustanovitelji GEA College. Razvijamo nove

naloge, ki jih prevzemajo zbornice v Evropi in so povezane z razvojem novih tehnologij in ekologijo.

Nudimo različne oblike pravnega in ekonomskega svetovanja in namenjamo posebno pozornost pospeševanju celovite kakovosti poslovanja ter pomagamo podjetjem pri pridobivanju certifikatov o izpolnjevanju standardov kakovosti ISO. Specifična vprašanja, ki so povezana s stroko in razvojem posameznih dejavnosti in panog, prepuščamo avtonomnemu urejanju v združenjih. Zbornično združenje za kovinske materiale je eno od pomembnih združenj, ki bo v GZS ohranilo svoje mesto tudi v prihodnosti. Prepričan sem, da boste lahko z aktivnim sodelovanjem v njegovem okviru izražali svoje interese in prispevali k napredku v železarski stroki.

Spoštovani!

Rezultati vaše letošnje proizvodnje dajejo spodbudo za nadaljnje prestrukturiranje, vendar so še daleč od stanja, ki bi omogočalo brezskrbnost. Prepričan sem, da boste izbrali takšne programe, ki jih boste ugodno tržili, saj imate za to potrebno znanje, izkušnje in pripadnost železarskemu poklicu. Želim vam, da bi jeklo še dolgo oblikovalo vašo prihodnost.

Jožko Čuk, predsednik
Gospodarske zbornice Slovenije

Letošnji poslovni rezultati Slovenskih železarn so boljši kot lanski

Spoštovane Ravenčanke in Ravenčani! Spoštovani gostje in poslovni prijatelji, spoštovani izvajalci in organizatorji današnje slovesnosti!

V imenu Uprave Slovenskih železarn in v imenu pripravljalnega odbora vas pristrčno pozdravljam na slovesnosti ob 375-letnici jeklarstva na Ravnah!

Dovolite mi, da se najprej zahvalim predsedniku GZS mag. Jožku Čuku za

njegov slavnostni govor. Dolžan sem opravičiti odsotnost predsednika Vlade Republike Slovenije dr. Janeza Drnovška in ministra za gospodarske dejavnosti dr. Maksa Tajnikarja; oba sta sprva potrdila svojo udeležbo na današnji slovesnosti, a so jima neodložljive državniške dolžnosti to, žal, preprečile.

Zahvaljujem se vsem požrtvovalnim članom ožjega in širšega pripravljalnega

odbora in vsem številnim našim simpatizerjem, ki so pripomogli, da smo v tem mesecu dostojno in okoliščinam primerno proslavili dva veličastna jubileja:

150 LET ŽELEZARSTVA V ŠTORAH in

375 LET FUŽINARSTVA NA RAVNAH!

S poudarjanjem obeh visokih jubilejev želimo slovenski jeklarji opozoriti na našo bogato in plodno industrijsko tradicijo, na tradicijo, ki so jo spremljali številni vzponi in padci, ki pa se je vendarle nadaljevala in ohranjala skozi stoletja.

Oba jubilejna zbornika:

“OD AGRARNEGA ZASELKA DO INDUSTRIJSKEGA KRAJA”

v Štorah in

“375 LET JEKLARSTVA NA RAVNAH”.

nam omogočata zanimiv pogled nazaj, v našo preteklost.

Ta pogled nas navdaja s spoštovanjem do naših prednikov, ki so generacija za generacijo dokazovali, da so trši od kovine, ki so jo proizvajali in predelovali! V neprimerno slabših in težjih razmerah, s silo svojih mišic in uma so si naši predniki stoletja ustvarjali svojo skromno eksistenco. Ko pa so po drugi svetovni vojni za jeklarstvo nastopili prijaznejši časi, je uspelo legendarnemu Gregorju Klančniku in številnim njegovim pozhrtvovalnim sodelavcem - ter kasnejšim naslednikom - postaviti na Ravnah sodobno tovarno. S svojo opremljenostjo in izdelki si je tovarna pridobila sloves najmodernejše domače jeklarne. Proizvajala in poslovala je na evropski ravni, delavcem in okolju pa je omogočala zavidanja vreden osebni in družbeni standard!

Iz te bogate preteklosti naj tudi naša generacija črpa ustvarjalnih moči za premagovanje trenutnih težav! V naše vrste se naj v večji meri vrne samozavest, vizionarstvo in motiviranost za boj z neusmiljeno svetovno konkurenco. V ospredje naših razmišljanj naj se vrne skrb za čim višjo kakovost naših izdelkov, proizvedenih s čim nižjimi stroški. Le tako se bomo hitreje izkopal iz sedanjih težav in si - v novih razmerah odprtega trga - zagotovili zdrav in zanesljiv razvoj!

Jubilejni ravenski zbornik nam med drugim nakaže tudi razloge, ki so v zadnjih letih močno zamajali in ogrozili razvoj naše koroške jubilentke! Zato teh razlogov tukaj ne bom ponavljal!

Rad pa bi izrabil to priložnost, da na kratko opišem trenutni poslovni položaj koncerna Slovenske železarne, d. d.. V nadaljevanju pa bom skušal prikazati pogled uprave koncerna na njegov strateški razvoj.

Najprej torej na kratko o našem letošnjem poslovanju!

Vlada Republike Slovenije je 12. oktobra sprejela poročilo o poslovanju Slovenskih železarn, d. d. za letošnje prvo polletje. Vlada je ob tem ugotovila, da so rezultati sicer nekaj slabši od načrtovanih, da pa so “bistveno boljši od preteklega leta. Pomembno je dejstvo, da je denarni tok iz tekočega poslovanja prvič po nekaj letih pozitiven. Trendi poslovanja so pozitivni, so tudi boljši od prvega trimesečja ter so rezultati v pretežni meri v skladu s sanacijskim programom Slovenskih železarn

in sklepi Vlade Republike Slovenije.” Vlada je nadalje ocenila, da zaradi “razlogov, ki jih ugotavlja nadzorni svet, in pričakovanj uprave po večji stimulaciji neto izvoznikov, kot je bila odobrena, in finančnih posledic večje zadolženosti” letos v Slovenskih železarnah še ne bomo dosegli postavljenega cilja: poslovno leto končati pretežno brez izgub!

Rezultati tretjega trimesečja potrjujejo to vladno napoved.

V primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta smo ponovno dosegli bistven napredek v vseh elementih poslovanja: v prvih devetih mesecih smo proizvedli 317 tisoč ton odlitega jekla, kar je za 4 odst. več kot v enakem lanskem obdobju. Na močno strukturno preoblikovanje kaže podatek, da se je ob tem prodajna vrednost naše proizvodnje bistveno popravila: medtem ko je v prvih devetih

mesecih preteklega leta znašala 32 milijard SIT (405 mio DEM), znaša letos 41 mia SIT (500 mio DEM). Izvoz smo v primerljivem obdobju povečali od 216 na 296 mio DEM. S tem smo postali eden najmočnejših slovenskih izvoznikov, oziroma (upoštevaje nizek uvoz) postajamo tudi največji neto izvoznik, saj se je naš presežek izvoza nad uvozom po devetih mesecih povzpela na spoštljivih 128 mio DEM ob koncu tretjega trimesečja! Na dvig naše storilnosti kaže podatek, da smo v primerljivem obdobju število zaposlenih znižali za nadaljnjih 596, tako da v tem trenutku v koncernu zaposluje skupno še 8.719 delavcev, od tega v proizvodnih družbah 7.583. Ta podatek je za vse prizadete delavce sicer zelo krut, za preživetje naših družb v hudem konkurenčnem boju pa žal neizbežen proces, ki še vedno teče, tako pri nas doma kot pri naši konkurenci!

Ravenske družbe same so v prvih devetih mesecih proizvedle 136 tisoč ton jekla in prodale svojih izdelkov za skoraj 18 mia SIT (219 mio DEM), od tega 137 mio DEM v izvoz. Prav ravenske družbe (poleg Metala še Noži, Stroji, STO in Armature) so med tistimi, ki velik del svoje proizvodnje prodajo v izvoz - kar pa v danem trenutku, ob znanih disparitetah, močno poslabšuje njihove poslovne rezultate in jih že drugo leto zapored izčrpava tako kot ostale slovenske neto izvoznike! V drugem trimesečju se je močno poslabšal položaj v Strojih, ob polletju pa še v Jeklolivarni. Za načrtovanimi finančnimi načrti pa zaostajajo tudi Armature in celo Noži, ki so, kot veste, preteklo leto že zaključili z dobičkom. Po kriznih poletnih mesecih in po izvedbi nekaterih ukrepov pa se je položaj v vseh tukajšnjih družbah v septembru ponovno izboljšal. Naj v tej zvezi še dodam, da so strokovne simulacije pokazale, da je tudi v Metalovem štorskem obratu (Jeklo) ob določenih, sicer zahtevnih, pa vendarle realnih predpostavkah - mogoče poslovati brez izgub! Stanje v Štorah se sicer hitro popravlja, naša pričakovanja pa zaenkrat še niso izpolnjena!

Primerjave devetmesečnih rezultatov z letošnjim - izjemno ambiciozno postavljenim - planom pokažejo, da se bomo v vsch elementih plana ciljem močno približali. Trenutni rezultati kažejo na zaostajanje pri doseganju načrtovanega finančnega učinka poslovanja, predvsem v predelavi in livarstvu. Šele natančnejše analize bodo pokazale, v kolikšni meri nam bo ta zaostanek uspelo nadomestiti v zadnjem trimesečju.

Analiza devetmesečnih rezultatov, skupaj z oceno lastnih sposobnosti in stvarnih zunanjih vplivov (pozitivnih in negativnih), bo podlaga za načrte poslovanja za prihodnje, 1996. leto. V prihodnjem letu bo moral naš poslovni sistem namreč tudi po napovedih PHARE dokončno odpraviti izgube v tekočem poslovanju! Cilj je postavljen visoko, naša pot do njega je strma in naporna!

Spoštovani zbor!

Dovolite mi, da - vsaj v grobih obrisih - javno predstavim še razvojno

strategijo koncerna Slovenske železarne, d. d.

Naša razvojna in tržna strategija temeljita na temeljnem načelu, da bomo razvijali le tiste tehnologije in funkcionalne povezave, ki bodo po strokovnih in kakovostnih merilih omogočale uspešno trženje naših izdelkov in pozitivno poslovanje posameznih družb in koncerna kot celote!

Z vidika lastnine ustvarjamo transparentno, dvonivojsko koncernsko organiziranost, s finančno močnim holdingom v lasti države in drugih zainteresiranih delničarjev (prvi nivo) in poslovno uspešnimi družbami v njegovi lasti (drugi nivo).

Takšna organiziranost nam omogoča optimalno poslovanje, lastnikom pa omogoča učinkovit nadzor nad našim poslovanjem. Kasneje nam bo takšna organiziranost omogočala izvedbo zadnje, tretje faze na naši poti od **PODRŽAVLJENJA** prek **SANACIJE** do **PRIVATIZACIJE**. Potem ko bo državni zbor sprejel ustrezen sistemski zakon, nam bo takšna organiziranost omogočila izpeljavo lastninjenja naših delavcev, od katerih mnogi po zbranih informacijah v ta namen še vedno hranijo svoje certifikate in imajo terjatve za manj izplačane plače v preteklih letih. Sindikati, tudi ravenki, na ta problem upravičeno opozarjajo že dalj časa!

Na drugem nivoju so, glede na njihovo dejavnost, odvisne družbe razdeljene oz. organizirane na: **METALURGIJO, LIVARSTVO, STROJEGRADNJO, PREDELAVO ŽICE** in **STORITVE**.

Znotraj metalurške dejavnosti razvijamo dva pomembna programa:

a) **PLOŠČATI PROGRAM** na **Jesenicah**, katerega nosilec je **ACRONI** (več o tem programu ob naslednji priložnosti, predvidoma v decembru, ko bomo dajali v pogon novo ponovno peč na Jesenicah in odpirali gradbišče za novi skupni obrat z idrijsko Rotomatiko!

b) **DOLGI PROGRAM** s **proizvodnima enotama na Ravnah in v Štorah**. Nosilec dolgega programa je po junijski združitvi ravenki **METAL**, ki je v novem prospektu pravkar predstavil svoj novi skupni proizvodni in prodajni program.

Bistvena značilnost v obeh metalurških programih je, da s sedanjo specifično tehnološko opremo in z našim, slovenskim nivojem nekaterih stroškov (npr. stroškov dela, kapitala in visoke javne porabe) ne moremo konkurirati proizvajalcem iz vzhodne Evrope na področju poceni masovnih jekel. Naša razvojna strategija zato predvideva še hitrejšo preusmeritev v proizvodnjo visokokvalitetnih jekel, ki do leta 2.000 ne bi smela presegati 500 tisoč ton letne proizvodnje. Takšno kvaliteto

preusmeritev bodo omogočila vlaganja v vrednosti nad 50 mio DEM, ki jih na vseh lokacijah že izvajamo, prve učinke pa od njih pričakujemo sredi prihodnjega leta!

Nove možnosti DOLGEGA PROG-RAMA se odpirajo s sinergijo naprav v Štorah in na Ravnah. Z boljšim izkoriščanjem naprav lahko zmanjšamo fiksne stroške, z enotnim sistemom in izvajanjem zagotavljanja kakovosti pa lahko dosežemo ustrezen evropski nivo kvalitete izdelkov. Našo posebno pozornost zato v tem trenutku posvečamo prav temu projektu z urejanjem nakopičenih bremen iz preteklosti in s konkretno materialno podporo. Dovolite, da z nekaterimi bolj ali manj znanimi podatki podkrepim še naslednje: z upniki bivšega Jekla smo že dosegli sporazume glede ureditve starih obveznosti, z nekaterimi pa se še intenzivno pogajamo. Na ta način smo bistveno zmanjšali blokade žiro računa, tako da ne ogrožajo tekočega poslovanja Metala. Po zakonu je Metal prejel 1,172 mia SIT nepovratnih sredstev za obratna sredstva in investicije. Od Koncerna je

bomo nadaljevali tudi iz sredstev za investicije, ki jih bomo pridobili z dezinvestiranjem.

Toliko v pojasnilo tistim, ki vztrajno razširjajo tezo, da bomo s pripojitvijo Jekla Štore pokopali tudi Metal Ravne, ki bi sicer, brez te usodne pripojitve, hitro okreval! Naloga gotovo ni lahka, je pa rešljiva z ustreznim angažiranjem.

Za to priložnost bodi dovolj glede strateškega razvoja metalurgije. Dodam naj le še to, da skušamo oblikovati tudi novo strategijo livarstva. Več pozornosti kot doslej nameravamo posvečati v prihodnje nujnim naložbam v ta program, predvsem pa natančneje definirati perspektivne tržne niše do leta 2.000 in temu prilagajati proizvodno strukturo in organizacijsko-kadrovske rešitve v Jeklolivarni in Armaturah!

Dovolite mi še nekaj stavkov o naši razvojni strategiji za družbe STROJEGRADNJE in PREDELAVE.

Skupna značilnost teh družb je izguba prejšnjih sorazmerno zaprtih in udobnih trgov in mučno preusmerjanje na zahodnoevropske trge! Preteklo stanje je pustilo v naših družbah nizko produktivnost, tehnološki zaostanek, prenizko realizacijo na zaposlenega, povezano s predimenzioniranostjo servisnih in režijskih služb, podkapitaliziranost, kar vse se odraža v slabih tekočih poslovnih rezultatih. Na drugi strani pa te družbe razpolagajo z bogatim tehnično-tehnološkim znanjem, so sorazmerno fleksibilne, imajo dober image na trgu, velike razvojne potenciale in, kar se nam zdi posebej pomembno, razpolagajo s kvalitetno materialno reproverigo v lastnem poslovnem sistemu. Naštete odlike so nekaterim našim družbam predelave, tudi na Ravnah, že omogočile, da dosežajo pomembne

prejel nad 3 milijarde SIT kreditov, od tega deloma z garancijo vlade, v okviru posebnega zakona, deloma pa neposredno od Koncerna ali z njegovo garancijo. K tej materialni pomoči pa je treba prišteti še projekt dokapitalizacije Metala v znesku 2,5 mia SIT, ki je že realiziran, in konverzijo kratkoročnih kreditov v višini 1 mia SIT, ki je pravkar v postopku dokapitalizacije. Skupaj je torej Metal prejel v različnih oblikah skoraj 8 milijard SIT, pri čemer niso vštete intervencije, ki so bile pred združitvijo dane v Jeklo Štore. Pomoč Metalu

rezultate v procesu tržnega in poslovnega prestrukturiranja.

V strategiji do leta 2.000 postavljamo družbam strojogradnje in predelave naslednje cilje: 4-odst. dobiček, 250 mio DEM skupne realizacije, 67-odstotni delež v izvozu, 2.400 zaposlenih, realizacija minimalno 100 tisoč DEM na zaposlenega in vsaj 45 tisoč DEM dodane vrednosti. Bodo naj tržno usmerjene, odlikujeta naj jih močan marketing in industrijsko trženje. Imajo naj močan lastni razvoj tehnologije in proizvodov. Za prehod iz sedanje preživeltvene strategije v strategijo fokusiranja bodo

morale družbe oblikovati strateške poslovne načrte, izbrano strategijo pa bodo morale dosledno realizirati v smeri strateškega prilagajanja globalnim tržnim in tehnološkim trendom. Prednostno želimo v tej smeri preurediti družbe: Stroji Ravne, STO Ravne, Fiprom Jesenice, Veriga Lesce in Plamen Kropa. V tem smislu je že gotov program tehnološke prenove družbe Fiprom, sprejeta je odločitev o prenosu proizvodnje vijakov iz Verige v Plamen. Tudi te družbe naj dosežejo raven poslovne uspešnosti ljubljanskega Tovila. Pri nameravani prenovi družb Stroji in STO pa izhajamo iz načrta celovite preureditve strojegradnje na Ravnah, ki bo temeljila na oceni sposobnosti sedanjih programov ter tehničnih in kadrovskih potencialov obeh družb. Pričakujemo, da bomo po tej poti postopoma našli optimalne programe in optimalno organiziranost ter ob tem uspeli rešiti nekatere dileme v zvezi z nadaljnjo perspektivo tako imenovane "namenske proizvodnje" oziroma dileme okrog posameznih izdelkov znotraj le-te. Nekaj novih ukrepov v tej smeri bomo sprejeli že prihodnji mesec.

Vsa naša prizadevanja za prestrukturiranje in čiščenje proizvodnih programov pa bodo neuspešna, če izdelkov ne bomo znali uspešno prodati, če ne bomo dovolj agresivni na trgu! Zato si prizadevamo usposobiti in vzgojiti čim več kadrov ter okrepiti in tudi razširiti lastno prodajno mrežo povsod tam, kjer imamo strateške interese. V tem smislu smo nekatere ukrepe že sprejeli, nekaj pa jih še bomo ob

naši naslednji zunanjetrgovinski konferenci, ki bo sredi novembra v Portorožu.

Naj končam ta skrženi prikaz stateškega razvoja koncerna Slovenske železarnice in njegovih družb z mislijo dr. Dušana Vodeba, s katerim v okviru strateške skupine za kovinske materiale pri Ministrstvu za gospodarske dejavnosti skupaj pripravljamo oceno razmer v panogah industrije, rudarstva in gradbeništva. Tako pripravljeno oceno nameravamo soočiti in ji najti mesto v projektu "slovenska industrijska politika", ki nastaja v okviru Ministrstva za gospodarske dejavnosti. Zapisal je:

"Ena izmed glavnih notranjih nalog v podjetjih bo v prihodnje dana reinženiringu naših tehnoloških linij, da bomo zniževali stroške v proizvodnji in se prilagodili zahtevam naših kupcev. Za sprejetje te konkurenčne tekme, ki je v slovenskem gospodarskem prostoru edina alternativa našega obstanka, pa bo treba združiti ustrezno maso znanj, denarja in ustvariti mrežo podjetij, ki bo temeljila na višji stopnji interesnega povezovanja in ne tako, kot so ta podjetja bila povezana do sedaj!"

Z željo, da bi takšna miselnost v teh prelomnih časih čim bolj povezovala vse slovenske jeklarje, vam, spoštovane Korošice in Korošci, še enkrat iskreno čestitam k veličastnemu jubileju vaše tovarne oziroma njenih naslednic!

Združimo moči v našem velikem skupnem projektu revitalizacije Slovenskih železarn ter s tega mesta poslovnemu svetu in širši javnosti sporočimo:

Železarstvo na Slovenskem bomo ohranili

v posodobljeni in racionalizirani obliki:

kot proizvodnjo in predelavo visokokakovostnih jekel!

Tudi tukaj, na Ravnah.

**Mag. Alojz Vrečko, predsednik
Uprave Slovenskih železarn, d. d.**

Iz nagovorov gostov na osrednji proslavi

Maks Večko, župan občine Ravne-Prevalje:

"Jeklarna na Ravnah s svojo spremljajočo proizvodnjo je še vedno najpomembnejši gospodarski subjekt v občini Ravne-Prevalje in v Mežiški dolini. Upam, da ne bo pozabljeno, kar je Železarna Ravne nekoč vložila v slovensko gospodarstvo. V mislih imam 54 milijonov mark, ki so ostale v sozdu Slovenske železarne. Kar je nastalo na Ravnah in v širši okolici, v vsem je prispevek železarne. Upam, da smemo v prihodnost kljub sedanji krizi gledati z optimizmom.

Sodeloval sem na proslavi ob 350-letnici Železarne Ravne. Prepričan sem, da bo slavnost ob 400-letnici ravno tako veličastna in upam, da bodo tedaj lahko rekli: Kriza v 90. letih je bila uspešno premagana. Ravenskemu železarstvu želim uspešen start v novo tisočletje."

Hans Hartmut Krombach, solastnik firme Krombach Armaturen:

"Ob 375. rojstnem dnevu vaše tovarne vam iskreno čestitam in vam želim vse najboljše za prihodnost.

Moje podjetje ima sedež v pokrajini Sigerland, ki jo je mogoče primerjati z Ravnimi in okolico. Tudi naša firma je pomembna za razvoj jeklarske industrije v naši dolini.

Od leta 1980 pogodbeno sodelujemo z Železarno Ravne, predvsem z Jeklolivarno in Armaturami, zlasti dobro s slednjimi. Od skromnih začetkov pred leti so se med nami spletle najboljše vezi. Vesel sem, da sem tu in vam izrekam najboljše želje za prihodnost. Upam, da bomo uspešno sodelovali še naprej, v dobro vašega in našega podjetja. Želim, da bi ohranili medsebojno zaupanje in pozdravljam vse železarje!"

Dieter Bender, predstavnik firme Achenbach:

"Zelo veseli smo bili vabila na proslavitev 375-letnice vašega podjetja. Z vami nas veže skoraj 35-letno poslovno sodelovanje. V tem času so se med nami spletle trdne in prijetne poslovne vezi. Gradimo na našem medsebojnem zaupanju, ki so ga ustvarili ljudje z osebnim prizadevanjem. To kaže na kakovost teh ljudi. Ta daje odlično podlago za naše nadaljnje sodelovanje, za katero želim, da bi bilo še intenzivnejše kot doslej.

V znak spoštovanja in za spomin vam izročam darilo firme Achenbach, ki obstaja že več kot 500 let - simbolično upodobitev naše dejavnosti."

Dr. Vladimir Topler, podpredsednik državnega zbora:

"Pred meseci smo v državnem zboru veliko razpravljali o Slovenskih železarnah in jim namenili tudi znatna sredstva. Danes smo si ogledali ravensko železarno in po ogledu proizvodnje menim, da je bila odločitev poslancev prava.

Železarstvo ima v Sloveniji bogato tradicijo, Mežiška in Dravska dolina sta še posebej zaznamovani z njo. To so dobri temelji za prihodnost, ki pa je odvisna predvsem od vas - železarjev."

Dr. Claus Raidl, generalni direktor firme Bühler Edelmetall GmbH:

"Ob visokem jubileju vam iskreno čestitam. Kljub vsem zgodovinskim vzponom in padcem so se med našim in vašim koncernom spletle trdne vezi. Vedno smo opravljali enako delo in kljub mejam in jezikovnim pregradam smo sodelovali. Tudi letos smo se že dogovarjali o skupnih poslih in pogodbah za prihodnje leto. Tega sem vesel, saj nas vežejo skupna nagnjenja in interesi, material, ki ga obdelujemo, pa nam obeta prihodnost. Obljubljam vam, da vas bom ob vaši 400-letnici nagovoril v slovenskem jeziku."

Prof. dr. Franc Vodopivec, Inštitut za kovinske materiale in tehnologijo:

"Vsem železarjem čestitam, ker v krizi niste obupali. Med vami ste taki, ki ste si tudi pred 5 leti upali zagovarjati stroko in ste ji dajali prednost pred politiko. Danes imamo prijatelje tudi med tistimi, ki nam pred leti niso verjeli, ker niso vedeli, kakšno je naše delo. Tega smo bili krivi tudi sami, ker, prepričani o naši potrebnosti in pomembnosti, javnosti nismo povedali, kako je to delo zahtevno, naporno in koristno.

Danes je čas, da znova začnemo spoštovati inženirsko in vsako ustvarjalno delo.

V imenu inštituta se zahvaljujem vsem, ki ste od leta 1964, ko nas je inž. Jože Borštner prvič povabil v Železarno Ravne, omogočali sodelovanje z našo ustanovo in njenimi strokovnjaki.

Želim, da bi Železarna Ravne resnično premagala krizo in ozdravela ter ponovno postala središče te doline in dala nov zagon obmejnemu krajem, ki so bolj ogroženi kot tisti v središču Slovenije."

Prof. dr. Jakob Lamut, Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo, oddelek Montanistika:

"Jeklo je material preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Pozdravljam vse naše diplomante, ki ste tu ustvarjali in ponesli svoje znanje v svet. Upam, da se bodo kmalu začeli pojavljati oglasi: Železarna Ravne potrebuje toliko in toliko diplomantov - metalurgov in drugih strokovnjakov. Kar nekaj let smo jih pogrešali, in to ni bilo dobro ne zanjo in ne za slovensko univerzo. Upam, da bodo odnosi med Železarno Ravne in našo fakulteto kmalu znova oživele!"

“POŽAR 95” V ŽERJAVU

Dne 6. 10. 1995 je bila v okviru sejma Zaščita izvedena državna vaja “Požar 95” v občini Črna na Koroškem, na območju Žerjava.

Vaja je imela, po sklepu Vlade Republike Slovenije, cilj, da se preverijo sile in sredstva v primeru požara, kakršni so bili v letih 1974 in 1975 na tem območju.

Tako smo po dvajsetih letih poizkušali preveriti, kaj se je v tem času na področju požarnega varstva spremenilo na bolje.

Analiza takoj po končani vaji je pokazala, da smo danes vsi sodelujoči boljše pripravljeni in opremljeni. Tako se nam ni treba bati večjih katastrof.

V vaji je sodelovalo več kot 200 gasilcev iz vseh gasilskih društev naše občine, regije in sosednje Avstrije. Zaradi sodelovanja gasilcev iz Avstrije pa je imela vaja tudi mednarodni značaj.

Na vaji so poleg gasilcev GD Črna, IGD Mušenik, GD Mežica, GD Prevalje, GD Ravne, GD Kotlje, poklicnih gasilcev iz Maribora in z Raven ter GZ Dravograd, GZ Radlje, GZ Slovenj Gradec sodelovali tudi gasilci iz Železne Kaple, Globasnice in z Jezerskega.

Sodelovali so tudi Gorska reševalna služba Prevalje, Reševalna postaja Ravne, Policija UNZ Slovenj Gradec, gozdarji Lesne, Bolnica Slovenj Gradec, Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij Ljubljana in hidrometeorološka postaja Ljubljana, helikopterji slovenske vojske, helikopter ministrstva za notranje zadeve, Aeroklub Slovenj Gradec in še mnoge druge službe, potrebne pri reševanju.

Vajo je vodil Miran Bogataj, poveljnik CZ Slovenije, v sodelovanju s štabom CZ regije in občin Črna ter Mežica.

Omeniti velja, da so posredno sodelovala tudi podjetja v okviru regije, saj je bila vaja na delovni dan, več udeležencem so odobrila izostanek med delovnim časom, predvsem tistim gasilcem in gasilkam, ki svoje poslanstvo opravljajo prostovoljno.

Na ogled vaje so bili povabljeni številni gostje, novinarji in strokovnjaki. Vajo si je ogledal tudi minister za obrambo Jelko Kacin. Poleg naših so si vajo ogledali tudi predstavniki sosednjih držav.

Vaja je bila organizirana v sklopu dejavnosti gasilcev v mesecu oktobru, ki je tudi mesec požarnega varstva in mesec povečanih aktivnosti vseh gasilcev.

Predvsem pa je ta vaja prispevala k izboljšanju naših požarnih načrtov in usposobljenosti gasilcev, ko bo potrebno.

Beno Kotnik

Oskrba z energijo v septembru 1995

Od primarnih energentov smo kupili samo zemeljski plin, propan-butan pa smo rabili iz zaloge, tako se je ta zmanjšala na 3.091 kg. Propan-butana primanjkuje na slovenskem in tujem tržišču, zato so z nabavo tega plina težave.

Proizvodnja in oskrba porabnikov s primarnimi energenti sta bili dokaj v redu. Bile so le krajše motnje, ki pa smo jih v najkrajšem času odpravili.

21. 9. 1995 je v dopoldanskih urah padel tlak na omrežju zemeljskega plina, in sicer zaradi okvare omejitvenega regulatorja v glavni merilno-reducirni postaji.

27. 9. 1995 od 6. do 6.15 ni bilo pitne vode zaradi izpada toka v transformatorski postaji v mehanični, od koder se napaja z električnim tokom vodnjak 1. Omenjeni čas izpada vode je bil potreben za preklon na krajevni vodovod. 15. 9. 1995 pa so od 12. do 13. ure bili brez komprimiranega zraka Pnevmatika, Namenska proizvodnja in Mini livarna. Izpad je povzročila okvara glavnega zapornega ventila na tem odcepu.

V septembru smo zbrali 90,5 m³ emulzije za prečiščevanje ter 27.000 kg odpadnih olj za sežig, in sicer: 5.200 kg od družb v železarni, 4.500 kg od zunanjih dobaviteljev in 17.300 kg s cepljenjem emulzije.

Poleg oskrbe porabnikov z energenti smo opravili preventivna vzdrževalna dela in planirane periodične preglede na energetskih napravah in omrežju.

Obnavljali smo dotrajano vodovodno omrežje pitne vode pri kovačnici; kovinske cevi bomo zamenjali s cevmi alkatena.

Pri črpališču ob topilnici II smo pripravljali prostor za postavitev novega dieselskega agregata. Izvedli smo gradbena dela ter protihrupno izolacijo prostora ter vstopnih in izstopnih kanalov hladilnega zraka.

Dne 11. 9. 1995 je Petrol GEOPLIN, d. o. o. iz Ljubljane priključil novi plinovod ZP za potrebe Komunalnega podjetja Prevalje. Tako se sedaj poraba za KP Prevalje ter za družbe v železarni meri ločeno.

Dočakali smo zamenjavo plinovoda propan-butana od skladiščnih rezervoarjev PB do mostu pri kisikarni; plinovod je začel delovati oktobra.

Zaradi ohladitve smo 28. 9. začeli s centralnim gretjem družb v železarni in mesta. Ob zagonu se je pojavilo več napak, ki pa smo jih kmalu odpravili.

Na podlagi naročil smo opravili še več servisnih del na omrežju centralne kurjave za zunanje naročnike.

Inž. Ferdinand Kotnik

KULTURNA KRONIKA

3. in 4. oktobra je na Ravnah gostovala mladinska gledališka skupina Marjetka, ki deluje pri DPD Svoboda Prevalje. Za šolske otroke je štirikrat uprizorila igrico Aleša Skrivarnika Obtoženi volk 2.

7. oktobra je bil v Črni koncert tria Barocco forte iz Ljubljane. Nastopili so: Olga Gracelj, sopran, Stanko Arnold, trobenta in Maks Strmčnik, orgle.

7. oktobra je Betka Kotnik, članica Pihalnega orkestra ravnskih železarjev, z velikim uspehom končala tekmovanje mladih glasbenikov iz 15 evropskih držav v Luksemburgu. Uvrstila se je na 2. mesto.

13., 14. in 15. oktobra je bila v opuščnem hlevu na Šrotneku v Podgori likovna prireditev, ki so jo pripravili Jernej Kožar s Prevalj, Jure Bricman iz Kotelj in Peter Hergold iz Radelj ob Dravi.

V treh projektih so povezali prostor (za umetniško dejanje neprimeren), svojo umetniško ustvarjalnost ali satirično-kritično razmišljanje in elektronski medij (kamera in televizor). Obiskovalci so njihovo drzno dejanje občutili kot šok, posmeh umetnosti, kritiko dogajanja v sodobni slovenski družbi ali pa kot preprosto opozorilo: Tu so mladi umetniki, ki hočejo nekaj narediti, in so naredili. Če ni drugje, pač v hlevu.

14. oktobra je bilo na Ravnah več prireditev ob krajevnem prazniku.

Dopoldne je v Kulturnem domu gledališka skupina OŠ Prežihovega Voranca pod vodstvom Ane Atelšek in Eveline Krivec uprizorila igrico Marije Klare Makada Mala čarovnica. Zatem so nastopili Primož Suhodolčan kot Popek, čarovnik Branko in pevec Damijan Zih.

Popoldne, po razdelitvi pokalov za zmagovalce na krosu Dela, je bila pred ravnskim gradom proslava ob krajevnem prazniku. Govoril je župan občine Ravne-Prevalje Maks Večko, igrala sta Pihalni orkester ravnskih železarjev in Harmonikar-

**Predsednik orkestra Lenart Brec
z zlato plaketo iz Maribora**

ski orkester KUD Prežihov Voranc, recital je Stanko Arnšek.

Praznovanje je pripravilo Turistično društvo Ravne na Koroškem.

18. oktobra je Pihalni orkester ravnskih železarjev sodeloval na 16. državnem tekmovanju pihalnih orkestrrov v najvišji, koncertni kategoriji, in dobil zlato plaketo.

17., 18. in 25. oktobra so bile na Ravnah prireditve ob 375-letnici jeklarstva. O njih poročamo posebej.

26. oktobra je bil v Koroški osrednji knjižnici pogovor z igralko, pesnico in pisateljico Berto Bojetu. Pogovor o njenem literarnem delu je vodila dr. Silvija Borovnik. Večer je vodstvo knjižnice pripravilo v čast meseca knjige.

27. oktobra je bil v Družbenem domu na Prevaljah dobrodelni koncert, na katerem sta nastopila mešani pevski zbor Srce iz Dobre vasi in prevalski mladinski zbor z dirigentom Marjanom Berložnikom. Izkupiček so namenili društvu Zarja.

Gledališka skupina Mežica-Prevalje je v oktobru večkrat ponovila komedijo Dragutina Dobričanina Skupno stanovanje. 6. in 9. oktobra sta bili predstavi v Mežici, 13. oktobra na Prevaljah ter 20. in 21. oktobra v Črni.

V oktobru je na Rimskem vrelcu razstavljal svoje slike Matevž Šumah z Raven.

Mojca Potočnik

ŠPORT

PLAVANJE

Mednarodni miting v avstrijskem Salzburgu, 21. in 22. oktobra, je bil letos izjemno uspešen tudi za skupino sedmih plavalcev in plavalk ravskega Fužinarja. Naši tekmovalci so skupno osvojili kar 18 odličij, od tega 10 zlatih, 6 srebrnih in 2 bronasti medalji. V svojih letnikih so medalje osvojili: Primož Abraham (letnik 1979) dve zlati in eno srebrno, Matjaž Čepelnik (1980) eno zlato, Miha Tisovnik (1981) dve srebrni, Anja Srebotnik (1981) dve zlati in eno srebrno, Špela Fras (1982) eno srebrno in eno bronasto, Tanja Merzdovnik (1982) tri zlate in Lidija Breznikar (1983) dve zlati, eno srebrno in eno bronasto. Čepelnik in Merzdovnikova sta osvojila tudi pokala za najboljši rezultat v svojih kategorijah, merjen po mednarodnih tablicah.

ATLETIKA

V soboto, 14. oktobra, je bil na Ravnah pravi atletski praznik. V prekrasnem vremenu so delavci Koroškega atletskega kluba in Športne zveze izpeljali jubilejni 30. kros AZS za pokale Dela. Na Ravnne je prišlo več kot tisoč atletov in atletinj iz 44 občin, vsi pa so na svoje domove odhajali z lepimi vtisi, najboljši pa seveda s pokali in priznanji. Tudi organizatorji so bili lahko zadovoljni, kajti množično prireditev so izpeljali brez zapetljajev. Zmago med občinskimi reprezentancami si je znova priborilo Celje, pred Mariborom in Šentjurjem, med Korošci pa je bila najboljša ekipa občine Ravne - Prevalje, na 14. mestu. Za to ekipo sta zlasti dobro tekli Veronika Zupanc in Mojca Leitinger, ki sta v kategoriji starejših mladink osvojili 3. in 5. mesto, v ekipni razvrstitvi pa sta osvojili 2. mesto.

Na tradicionalnem gorskem teku, dolgem 12 km, v Vrbi na avstrijskem Koroškem je 26. oktobra od naših tekačev rekreativcev nastopil samo Ravenčan Alojz Gologranc in v svoji starostni skupini, med veterani nad 60 let, osvojil 1. mesto.

SMUČARSKI SKOKI

Mladi smučarji - skakalci Fužinarja so v oktobru nastopili na dveh tekmah za prvenstvo štajersko - koroške regije. V Mislinji je bil 20. oktobra med dečki do 11 let Andrej Zorman drugi, Tine Ferk pa sedmi, na Ljubnem pa teden dni pozneje med dečki do 13 let: 3. Mitja Skrlavnik, 4. Andrej Zorman in 5. Lovro Rozman.

NAMIZNI TENIS

Jesensko tekmovanje drugoligašev se je končalo po napovedih. Na prvem mestu bodo brez poraza prezimili namiznoteniški igralci Radgone, četrto mesto pa so osvojili igralci Fužinarja Interdiskonta. Tudi v letošnji sezoni nastopa naša ekipa pod vodstvom Zdravka Mlakarja v postavi Samo Bezjak, Emil Sirovina in Andrej Bač, v zadnjih tekmah prvega dela prvenstva pa se jim je priključil še Bogdan Tušek. Naši igralci so šest tekem zmagali, brez točk pa so ostali v treh dvobojih proti ekipam, ki so uvrščene pred njimi - Radgoni, Križam in Eri Tempo iz Velenja. V II. slovenski ligi tudi letos nastopa 10 ekip.

ODBOJKA

Ali bodo odbojkarji Fužinarja z novim trenerjem Brankom Golobom osvojili eno izmed prvih dveh mest v šestčlanski 1. B slovenski ligi, mest, ki omogočata uvrstitev v enotno 1. A ligo? Po končani četrtini

prvenstva (5 kol) je o tem še preuranjeno razmišljati, toda napovedi o možnih kandidatih so se že uresničile. Po petih krojih tekmovanja sta bili namreč na vrhu lestvice ekipi Simonov zaliv Izola in Črnuče, tretji pa so bili naši odbojkarji. Izolski odbojkarji, ki imajo v svoji sredi dva ruska igralca, prvega mesta zagotovo ne bodo izpustili iz rok, za drugo pa naj bi se enakovredno kosala Črnuče in Fužinar. Naši so premagali Olimpijo Brezovico, Žirovnico in Šoštanj Topolšico, praznih rok pa so ostali v Črnučah in doma proti Izolčanom.

NOGOMET

Sklenjen je jesenski del prvenstva mariborske nogometne zveze (4. liga). Med petimi ekipami z območja Koroške so najbolje uvrščeni nogometaši Pece, ki so bili po 10. igralnem dnevu tudi v vodstvu pred Brunšvikom in Kozjakom Radlje. Igralci ravskega Fužinarja so bili deseti med štirinajstimi ekipami, potem ko so v prvih štirih kolih zaigrali izjemno uspešno, nato pa močno popustili. Od 5. do 8. kola so naši nogometaši doživljali poraz za porazom in tako ostali brez točk proti Brunšviku in Peci doma ter Zlatoličju in Slovenj Gradcu v gosteh. Šele naslednji dve tekm, zmaga s Slivnico in neodločen izid v Staršah, sta igralcem vlili novega upanja na solidno uvrstitev v sredino lestvice.

Po končanem jesenskem delu prvenstva medobčinske lige v malem nogometu so med 12 ekipami v vodstvu nogometaši KMN Polena pred Haloni Kotlje in Bistrom Kalibra z Raven.

KEGLJANJE

Izjemno neugoden razpored tekem je kegljačem Fužinarja onemogočil, da bi bili po prvih petih kolih uvrščeni bliže načrtovani sredini lestvice. Letošnje prvenstvo v 1. slovenski ligi so naši kegljači namreč pričeli s tremi uvodnimi porazi, najprej v Gorici, nato doma proti državnim prvakom Iskra Emeco iz Kranja in nato v Mariboru s Konstruktorjem. Šele v 4. kolu so pričakovano osvojili prve točke v dvoboju s Celjani na svojem kegljišču, kasneje, v 5. kolu, pa so bili znova poraženi, in to v Medvodah. 4. in 11. novembra so naši kegljači nastopili doma proti ekipi Gradisa Norika iz Ljubljane in v gosteh proti Rudarju Trbovlje.

Tudi ženskima ekipama Slovenj Gradca in Korotana s Prevalj, ki prav tako nastopata v 1. slovenski ligi, ne kaže najbolje. Obe kegljaški vrsti sta v prvih petih krojih tekmovanja zmagali le po enkrat.

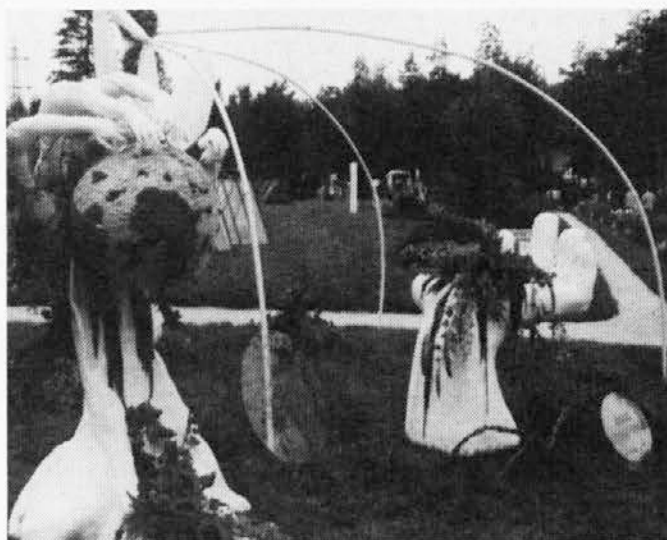
ROKOMET

Rokometaši ravskega Fužinarja ne nastopajo več v tretji slovenski ligi - vzhod, potem ko se je UO kluba sredi oktobra odločil razpustiti člansko vrsto in izstopiti iz lige. Razlog je predvsem v pomanjkanju igralcev in finančnih sredstev. V ravskega klubu bodo odslej vzgajali le mlajše kategorije igralcev in igralke rokometne. Seveda se moramo ob tem takoj vprašati, katera športna ekipa bo deležna podobne usode v prihodnjih letih. Agonija ravskega športa se očitno nadaljuje, kajti pred leti so na Ravnah razpustili moško rokometno in žensko odbojgarsko ekipo Fužinarja, lani pa še žensko kegljaško vrsto.

ŠAH

V Slovenj Gradcu je bil 22. oktobra 21. memorialni hitropotezni turnir v spomin na Jožeta Šmona, ki so ga letos prvič posvetili tudi spominu na Adija Šmona in Romana Štumbergerja. Med dvajsetimi pari, ki so igrali 9 kol po švicarskem sistemu, sta zmagala Velenjčan Milan Goršek in Drago Kristan, ki sta zbrala 24,5 točke. Drugo mesto je pripadlo Danilu Perušu in Vladu Turičniku (Fužinar), tretja pa sta bila Grega Šmon (Slovenj Gradec) in Niko Ristič (Fužinar).

Ivo Mlakar

KADROVSKA GIBANJA

Konec septembra je bilo v ravenskih družbah, naslednicah Železarne Ravne, zaposlenih 4346 delavcev. V primerjavi z avgustom se je število zaposlenih zmanjšalo za 4. V treh največjih zasebnih podjetjih, ki so vključena v prikaz kadrovske gibanj, je septembra delalo 266 ljudi.

DRUŽBA	ŠT. ZAPOSLENIH
METAL	1975
RAVNE	1219
ŠTORE	756
JEKLOLIVARNA	404
ARMATURE MUTA	202
STO	615
STROJI	521
NOŽI	195
ENERGETIKA	104
LOGISTIČNI CENTER	228
DE PROFUNDIS	80
STANOVANJSKO PODJETJE	22
TRANSKOR	74
VOGARD	80
SERPA	112

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja

V ravenskih podjetjih koncerna Slovenske železarne je do konca septembra delovno razmerje sklenilo 26 delavcev: 24 na novo, 2 pa sta se vrnila iz Slovenske vojske.

Družbe so zaposlile naslednje število delavcev: STO 9, Metal 5, Jeklolivarna 5, Armature 3, Stroji 2, Energetika 1 in Logistični center 1.

Med novimi zaposlenimi je največ tistih, ki so dobili zaposlitev za določen čas (13), 10 je pripravnikov, 1 delavec pa je sklenil delovno razmerje za nedoločen čas.

Od zasebnih družb so le v Vogardu na novo zaposlili 2 delavki, in sicer za določen čas.

Prekinitev delovnega razmerja

Septembra je delovno razmerje prekinilo 30 delavcev.

Največ delavcev je odšlo iz Metala (12). Število zaposlenih se je zmanjšalo tudi v Logističnem centru (6), De profundisu (4), STO (3), Strojih (2), Stanovanjskem podjetju (1), Energetiki (1) in Jeklolivarni (1).

Septembra se je upokojilo 7 delavcev, 11 je poteklo delovno razmerje za določen čas, 5 pa ga je prekinilo sporazumno. Od 7 trajno presežnih delavcev jih je po poteku odpovednega roka sedaj 5 na Zavodu za zaposlovanje, 2 pa sta našla novo zaposlitev: eden pri drugem delodajalcu, drugi pa se je samozaposlil.

Od zasebnih družb se je število zaposlenih zmanjšalo le v Serpi, kjer sta 2 delavca sporazumno prekinila delovno razmerje.

Po podatkih IC Smeri, d. o. o. in kadrovskega oddelka podjetja pripravila A. Č.

ZAHVALI

Ob izgubi naše drage mame, ome in prababice

Kristine Hecl

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, darovali cvetje, sveče in za mašo ter jo pospremili na zadnji poti. Hvala zdravstvenemu domu Ravne, sorodnikom, sodelavcem, sosedom, prijateljem, znancem, g. kaplanu, pevcem in zasebnemu podjetju Primožič za vse storitve.

Vsi njeni

Ob boleči izgubi dragega in skrbnega moža

Ivana Plazovnika

z Raven na Koroškem

se zahvaljujem vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste mi v težkih trenutkih pomagali, sočustvovali z mano in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Iskreno se zahvaljujem vsem darovalcem cvetja in sveč in za izraženo ustno ter pisno sožalje.

Posebno se zahvaljujem vsem gasilcem, pevcem kvinteta Ajda, župniku g. Slavku Beku za opravljeni obred in sveto mašo, godbi na pihala kot tudi pogrebniemu podjetju Primožič za vse storitve.

Žaluoja žena Antonija

Ustanoviteljica Informativnega fužinarja je bila Železarna Ravne, sedaj pa izhaja za naslednja železarska podjetja: SŽ - Metal Ravne, d. o. o., SŽ - Jeklolivarno Ravne, d. o. o., SŽ - STO Ravne, d. o. o., SŽ - Stroje Ravne, d. o. o., SŽ - Nože Ravne, d. o. o., SŽ - Armature Muta, d. o. o. in Energetiko Ravne, d. o. o. ter za nekatere zasebne družbe, ki so nastale iz t. i. podjetij C.

Pripravlja Fužinar Ravne, d. o. o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem.

Uredništvo: glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron - Kodrin, novinarka in lektorica Mojca Potočnik, tehnična urednica Jelka Jamšek. Objavljene fotografije so prispevali uredništvo in avtorji člankov.

Tel. 0602 21 - 131, urednica int. 6305, tajništvo 6753, novinarka 6304.

Tisk: Grafika Prevalje.

Glasilo se po mnenju Ministrstva za informiranje (št. 23/128 - 92) šteje med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 %.

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 7

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 6. V uredništvo smo prejeli 42 rešitev.

REŠITEV VODORAVNO: KLAS, VELBLOD, VILA, ALIANSA, ATENA, URH, NR, DAJAN, LA, SIJ, EŃA, AT, MOKA, RI, IRVAS, TR, KIS, SR, VOKAL, SOLINE, OPICE, TOKAJ, SAVANA, ARAGO, ILO, TV, IRAN.

IZŽREBANI REŠEVALCI, ki prejmejo jubilejno publikacijo 375 LET JEKLARSTVA NA RAVNAH, so:

JOŽIGA POGOREVČNIK. STROJI

JANEZ GUSNIK. METAL - VALJARNA

JULIJANA JESENEK. METAL - VALJARNA.

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 7. Rešitev križanke in svoje podatke pošljite (po interni pošti) do vključno 27. 11. 1995 na naslov: Fužinar Ravne, d. o. o., Uredništvo Informativnega fužinarja, Koroška 14, Ravne na Koroškem. Rešitev križanke in imena nagradencev bomo objavili v prihodnji številki.

Pokrovitelj lokalne križanke je zasebno podjetje **VOGARD, d. o. o.** Med njegove dejavnosti sodi - poleg varovanja oseb in premoženja, prevoza denarja in vrednostnih predmetov ter urejanja okolice - tudi čiščenje pisarn in drugih poslovnih prostorov. Trem izžrebanim reševalcem križanke bodo v Vogardu poklonili darilne pakete čistil.

	Gradbeni material	Indijsko glashilo na strune	Televizija	Okrasek	Mesto v Kanadi	NOVEMBER 1995	Konec polotoka	Tekoča maščoba	IKO	Ptica ujeta	Velikan	Starožidovski vladar
Ustvarjalec						Grška črka			Reka v Aziji Skandinavski drobiž			
Reka na Notranjskem						Vrsta projekcije Koroška						
Neznanec			Pregovor Prapor				Iglavec Gl. mesto Francije					
Zelenica v puščavi					Kapljice za nos Pod							Bizmut
if	Veznik	Lepotna cvetica Pomol						Geometrijski lik	Natrij	Predlog		
Usnjeni trak				Italijanska igralka (Sofija)						Ludolfovo število		
Nizek ženski glas				Hun.vladar Eksplozij. telo						Žensko ime	Grški junak	Velika lesena posoda
	Tovarna v Mariboru				Nordijski bogovi Fr.terror.org.				Polj. plevel Stane Trbovc			
	Letalo 100 m ²						Duša Arabski žrebec					
Židovski pisatelj						Švedska pisateljica (Lindgren)						
Radij			Visoka igralna karta			Kazalni zaimek			Aluminij			

IME IN PRIIMEK PODJETJE

NASLOV